

M

LAIHIA ALLINEN
KALKKIVUORI 2 / Allisentausta

SKL Laihia 139

varhaismetallikautisten röykkiöiden kaivaukset
1993,1994

Mirja Miettinen/museovirasto

Laihia, Allinen Kalkkivuori 2 / Allisentausta

SISÄLLYS

Johtotiedot	s 2
kertomuksen liitteet:	
negatiiviluettelo	s 9-10
dialuettelo	s 11-13
karttaliitteet	s 14-27
kuvataulut	s 28-47
Löytöhistoria, maasto ja muut lähikohteet	s
Kaivaukset	s 4
Röykkiö 1	s 5
Röykkiöt 2 ja 3	s 6-7
Yhteenveto	s 8

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI 2 /Allisentausta

varhaismetallikautisten röykkiöiden kaivaus
1993-1994

Kunta: LAIHIA
kylä : Jakkula,Allinen
tila: 4:27
om. :

koordinaatit:
pk 1333 04 LAIHIA
x = 6983 26
y = 477 62
z = 22-26,8 m

aikaisemmat tutkimukset:tark 1992/MM
aikaisemmat löydöt:-
kaivauslöydöt:KM 28405: (palanutta luuta)

kertomuksen liitteet:

negatiivit:
99227-99252, kuv M.Miettinen/mv, v 1993
99253-99268, kuv Esko Luoma,Laihia, v 1993
102392-102404 kuv Esko Luoma, Laihia,v 1994
diat:
33716-33739 (1993),kuv Esko Luoma,Mirja Miettinen
33830-33868 (1994),kuv Esko Luoma,Mirja Miettinen

karttaliitteet:

yleiskartta/pk ote	1:20 000	s. 14
yleiskartta/pk ote	1:10 000	s. 15
-lähialueen röykkiöt+muut kohteet		
kartta vaaituista korkeuspisteistä		s. 16
kaivausalueen yleiskartta 1993+1994	1:200	s. 17, 18
pintavaaitukset, R 1 ja R2.		s. 19
röykkiö 1/1993 kaiv osan pintakiveys	1:20	s. 20
röykkiö 1/1993 kaiv osan pohjakiveys	1:20	s. 21
röykkiö 1/1994 kaiv osan pinta,osa 1	1:20	s. 22
röykkiö 1/1994 kaiv osan pinta,osa 2	1:20	s. 23
röykkiö 1/1993 kaiv osan pintaprofiilit	1:20	s. 24
röykkiö 2 pintakiveys	1:20	s. 25
röykkiö 2 pohjakiveys	1:20	s. 26
röykkiö 3 profiili ja pintakiveys	1:20	s. 27
röykkiöt 1 ja 2 pintaprofiileja	1:20	

Kalkkivuori 2:löytöhistoria, maasto ja lähikohteet.

V 1992 laihialaiset muinaisharrastajat valokuvaaja Esko Luoma ja vaimonsa Inga löysivät Laihian koillisosasta, Vähänkyrön rajan tuntumasta ennestään tuntemattomia röykkiöitä ja kuopanteita. Kävin tarkastamassa näitä ja heidän Laihialla ilmoittamiaan eräitä muita kohteita syksyllä 1992.

Kyseiset Allisen röykkiöt sijaitsevat runsaat 8 km itäkaakkoon Laihian kirkosta, alueella, josta Laihian 1950-luvun inventointikertomus mainitsee useampia matalien röykkiöiden ryhmiä: SKL 30, 31 (Karjatarhanmäki, jossa Hackman tutki 1905 yhden röykkiön), 32, 33 ja 31 ovat n 400-600 m päässä paikalta. Kaukana eivät myöskään ole etelässä Allisenlakean eteläpuolella olevat röykkiöryhmät (SKL 27-29) ja koillisessa Isonkyrön puolella Naarajoen varrella olevat röykkiöt.

Maisema on tyypillistä Pohjanmaan rannikkoseudulla: matalaa metsäkumpareita ja peltoaukeita vuorottelevaa muinaista merenpohjaa. Korkeudet viljelyslakeudella ovat 18-19 m ymp, metsäsaarekkeissa 25-27 m, joskus hiukan enemmänkin.

Mainittakoon, että Vähänkyrön Tervajoen kuuluisan rautakautinen röykkiökeskittymä (Pajuperkiönmäki, Aittomäki, Höysälänmäki ym) on n 6 km suoraan pohjoiseen.

Luomien ensiksi löytämät röykkiöt peruskartalla olevan Kalkkivuoren metsäalueelta on erotettava niistä, jotka v 1952 inventointikertomuksessa ovat nimellä Kalkkivuori (= SKL 33). Tämä ryhmä sijaitsee runsaat 600 m pohjoisluoteeseen nyt kysessä olevalta paikalta, maantien pohjoispuolella. Uuden ryhmän nimeksi pantiin Kalkkivuori 2.

Röykkiöistä ei ole ollut aikaiseemin tietoa, eikä niistä ole ollut näkyvissä merkkejä - ainakaan viimeksikuluneina vuosikymmeninä. Luomat olivat todenneet metsäautotien länsipuolella, nuorena vesaikossa kivikkomaastossa joukon pieniä röykkiöitä, joista monet isojen kivien viereen koottuja. Seuraava palsta länsi-lounaaseen on vanhaa metsää kasvava. Siellä olevalla matalalla mäenkumpareella on useita huomattavan suuria sammaloituneita siirtolohkareita. Niistä kuusi sijaitsee kumpareen laella ryhmänä. Näiden välissä, muutaman kaadetun puun nostettua ylös sammalta oli näkyvin tullut punaisia hiekkakivilaakoja. Ne he-

rättivät huomiota, koska hiekkakiveä ei enemmässä määrin esiinny Pohjanmaalla luontaisesti; tällaisia esiintymiä on Vaasan etelä ja itäpuolella tavattu muinaishautojen pintakiveyksissä n 25-30 m korkeudella merenpinnasta olevissa yksittäisissä röykkiöissä. Kun Luomat olivat raivanneet paikalta runsaasti hakkuujätettä ja poistaneet hiukan sammalta, selvisi, että kysymyksessä oli todella iso, pahasti pengottu, alkujaan punaisilla hiekkakivillä peitetty röykkiö. Samalla kumpareella oli kaksi muuta pienempää röykkiötä, nekin kasvillisuuden ja hakkuujätteen peittämiä.

Kaivaukset

Paikalla päätettiin tehdä tutkimuksia erikoisen röykkiön rakenteen selvittämiseksi, röykkiön entistämiseksi ja lähialueen kartoittamiseksi ja mahdollisuuksien mukaan koekaivamiseksi. Työ tehtiin museoviraston virkatyönä, mutta Laihian kulttuurilautakunta ja sittemmin historia- ja muinaistutkimusseura osallistui-
vat tutkimusten matka- ja päiväraha- ja kustannuksiin.

Tutkimuksia tehtiin 1993 ja 1994 elokuussa, kumpanakin vuonna viikon ajan. V 1993 kaivauksia häiritsivät rankkasateet, joiden vuoksi työskentelyaika jäi viikkoa lyhyemmäksi. V. 1994 taas sääolot olivat erinomaiset.

Kaivausta johti molempina kesinä allekirjoittanut; piirtäjänä ja kuvaajana oli kumpanakin vuonna Esko Luoma. Kaivajina oli lähialaisia harrastajia päivittäin n 5-10; ;heidän lisäksi joi-
tain harrastajia oli muutamina päivinä muualtakin, mm Jurvasta, Ylistarosta ja Vähästäkyröstä; vapaaehtoisia olivat myös mukana olleet poikani Lauri ja Antti Miettinen.

V 1993 tutkittavaksi valittiin ison röykkiön , n:o 1, lounainen osa, v 1994 tutkittiin röykkiöstä loput, sekä röykkiöt 2 ja 3 samalla kumpareella. Kaikki entistettiin kaivausten jälkeen. Esko Luoma laati muutamien lähialaisten harrastajien kanssa alueesta yleiskartat ja siirsi korkeuden röykkiön 2 pohjoispuolella olevaan kiveen (26,64 m ymp). Vaaituksessa teknisenä aavustajana oli lähialainen maanmittausteknikko Esa Korpela.

Röykkiö 1

Ennen kaivausta oli kulttuurilautakunta sopinut maanomistajan kanssa muutamien keskellä röykkiötä kasvavien puiden kaatamisesta, jonka maanomistaja teki. Harrastajat olivat ennen kaivausta raivanneet hakkuujätteet koko mäenkumpareelta. Työn nopeuttamiseksi oli myös sovittu, että sammalet ja vähäinen pintaturve poistetaan ennen kaivausta koko ison röykkiön kiveyksen alueelta, jolloin pintakiveyksen piirtäminen on mahdollista tehdä ennen kaivausta. Sensijaan isojen siirtolohkareiden vahvaan sammalpeittoon ei yleensä lainkaan koskettu.

Kaivauksen aluksi vaaittiin piirretty pintakiveys ja ristikikäiset profiilit/profiililinjoja. Sen jälkeen aloitettiin kivien purkaminen. Heti alkuvaiheessa kävi selväksi, että röykkiö oli pahasti pengottu. Erikokoiset kivet olivat aivan sekaisin; isoja monen miehen voimin siirrettäviä kiviä, jotka arvatenkin olivat olleet pohjakivinä, oli pienten kivien ja hiekkakivilaakojenkin päällä (ks kuvat); röykkiöissä yleensä tavattava kivien kokojakautuma (isot alempana, pienet ylempänä) ei löytynyt kuin parissa kohdassa; Kivien väleissä oli myös suuriakin tyhjiä onkaloita. Parhaiten penkomista kuvaavatkin juuri onkalot ja useammassakin kohdassa esiintyvä pienempien kivien "kiipeäminen" isojen siirtolohkareiden sivuille ja päälle.

Turvetta reunoilta poistettaessa todettiin hiekkakivilaattojen sirpaleita turpeen alla varsinaisen röykkiökiveyksen ulkopuoleltakin. Röykkiön länsireunalta tehdyssä koekaistassa tämä tuli erityisen selvästi esille. Selityksenä on, että pinnalla olleita hiekkakiviä on paiskeltu ensiksi päältä pois; kevyempinä niitä onkin voitu heitellä pitkällekin. Hiekkakivien päälle olleen turpeen paksuus, jopa 5-10 cm kertoo, että penkominen ei ole aivan äskettäin tapahtunut. Toisaalta turpeen alla ei ollut näkyvissä vaaleamman huuhtoutumiskerroksen merkkejä. Mielestäni varsin todennäköistä on, että v 1905 Karjatarhanmäeltä röykkiöstä löytyneet esineet, jotka johtivat Hackamin tutkimuksiin, ovat olleet kannustimena myös tämän, lopultakin verrattain lähellä sijaitsevan, silloin kenties näkyvissä olleen röykkiön penkomi- seen aarteiden toivossa.

Jo v 1993 kaivaus selvitti pääosaksi röykkiön nykykunnan ja toisaalta sen, että pinta oli ollut hiekkakivilaattojen peitossa. Ulkoreunalla oli isoja kiviä, mutta selvää reunakehää ei voitu todeta varmasti missään. Sellainen on saattanut olla isojen kivien välissä; seikka jää kuitenkin olettamukseksi. V 1994 kaivauksen yhteydessä oli vain kahdessa kohdassa keskellä kiveystä, joka vaikutti penkomattomalta; niistä selvin kohta oli röykkiön itäreunalla olevan valtavan maakiven juurella, jossa sekaisin olevien erikokoisten kivien alta tuli verrattain tasakokoisista kivistä olevaa tiivistä kiveystä, tyypillistä röykkiöiden pohjakiveystä. Sen pohjalla ja alla oli ison kiven kuvetta pitkin runsaan 3 m mttainen ja n 30-50 cm leveä, lähes vaakasuora noki-maa-alue, jonka vahvuus oli 5-10 cm, paikoin enemmänkin. Siitä oettiin näytteitä.

Kaivaus ulotettiin paikoin myös isojen kivien ulkopuolelle. Avatuissa ruuduissa ei kuitenkaan ollut todettavissa karkeassa hiekkamoreenissa mitään häiriöitä tai ihmistoiminnan merkkejä. Tutkimuksen jälkeen röykkiö koottiin isojen kivien väliin alueelle, jonka se näyttää käsittäneen. Kaivauksen alussa erikseen pannut hiekkakivilaatat sijoitettiin lopuksi pinnalle; ne riittivät sopivast peittämään juuri sen alueen, johon röykkiö näytti rajautuneen!

Röykkiö 2

Röykkiöt 2 ja 3 ovat röykkiötä 1 pienempiä, molemmat sammalen peitossa. Röykkiö 3 oli lähes koskematon. Röykkiötä 2 on pengotettu, luultavasti samalla kertaa kun iso röykkiö on peripohjin mullistettu. Sammal oli kuitenkin peittänyt röykkiö 2 niin, että vasta sen poistaminen koko röykkiön päältä paljasti penkomisen laajuuden. Röykkiö on tehty mänekumpareen itäreunalla olevan kahden maakiven länsipuolelle ja kivien väliin. Se oli kooltaan n 5x4 m, mutta heiteltyjä kiviä oli ainakin n 5x7 m alalla. Länsiosasta oli pienempiä kiviä heitelty maakivien päälle ja taakse rinteeseen. Esille oli tullut länsireunalla oleva, hiukan epä-säännöllinen isoista kivistä muodostuva reunus, joka mahdollisesti on ollut suorakulmainen. Reunassa kasvava kuusi vaikeutti kaivausta jonkinverran; sitä ei kuitenkaan haluttu kaataa. - Yksittäisiä hiekkakiviä oli kivien joukossa vain muutamia; samantalaisesta hiekkakivikerroksesta kuin röykkiön 1 pinnalla ei ollut tässä tapauksessa kysymys.

Röykkiön itäosassa oli kiveys ehjeää, tyypillisen tapaan pinnalta pienempää, syvemmältä isompia kiviä. Isojen maakivien väli oli myös täytetty pinnalta pienemmillä, alemmaa hiukan isommilla kivillä tiiviiksi latomukseksi. Pohjamaassa röykkiön keskellä ja isojen kivien välissä oli ruskehtavaa, hiukan likaista maata, jossa oli palaneita luusiruja n 1 x 3 m kokoisella pitkänomaisella alueella. Kaikki pohjamaa seulottiin. Palaneiden luiden lisäksi ei muuta löydetty.

Tutkimuksen jälkeen röykkiö entistettiin.

Röykkiö 3

on pieni, kooltaan n 4x3 m. Se sijaitsee samalla mäellä kuin edelliset, mäen kaakkoisreunassa olevalla pienellä kalliopaljastumalla. Röykkiö oli ennen kaivausta ruohojen ja sammalten peittämä. Kiveyksessä, joka oli tehty kalliopohjalle oli pari isompaa kiveä, muut pieniä ja pienehköjä. Merkkejä penkomisesta ei todettu. Löytöjä tai varmoja rakenteita ei myöskään havaittu. Länsipuolella hiukan ylempänä rinteessä oli hajanaista kivikkoa, joka voi olla peräisin röykkiöstä, mutta yhtä hyvin paikan luontaista kivikkoa. Myös tämä röykkiö koottiin entiselleen.

Röykkiöt ovat kaikki mäenkumpareella, suunnilleen samoilla korkeuksilla:

R 1	alimmat kohdat	n	24,50,
R 2	"	"	24,81,
R 3	"	"	23.96

Kiintopisteenä käytettiin matalahkoa maakiveä pohjoispuolella mäkeä (ka kartta), jolle korkeuden olivat siirtäneet ennen kaivauksia Esko Luoma ja laihialainen kartoittaja Esa Korpela.

Yhteenveto:

Kaikki kolme mäenkumpareella tutkittua röykkiötä ovat ihmisten kokoamia: suurin(R 1) on koottu viiden tai kuuden, paikalla olevan valtavan siirtolohkareen väliin, R 2 parin ison maakiven viereen ja väliin, ja R 3 kalliopohjalle, rinteen reunalle. Ajoittavia löytöjä ei tullut yhdestäkään; vain röykkiöstä 2 löytyi palanutta luuta n 110 g.

Eniten huomiota herättää R 1, jonka sijainti isojen siirtolohkareiden välissä on poikkeuksellinen. Pinnan punainen hiekkakivikerros on sensijaan ilmiö, jota on tavattu samoilla kokeuksilla sijaitsevissa röykkiöryhmissä mm. Laihian länsiosissa, Maalahdella, Närpiössä j.n. On syytä huomauttaa, että Hackman mainitsee Karjatarhanmäen röykkiössä olleen hiekkakivilaakoja; ehkä Hackmanin ei ollut enää mahdollista todeta, oliko niitä ollut vain pinnalla - kuten oletan - koska röykkiö oli pengottu ennen kaivausta. Hackmanin kaivauskuvissa näyttää olevan laattakiviä, arvatenkin juuri hiekkakivilaattoja.

Kalkkivuori 2 röykkiöiden iästä voi esittää summittaisen arvon: viimeiset vuosisadat eKr - 200-300 jKr. Karjatarhanmäen röykkiö on löytöjen perusteella ajoitettu nuorempaan roomalaiseen rautakauteen. Jos se on ollut hiekkakivipeitteinen, on se toistaiseksi nuorin ajoitettu tällainen röykkiö

Hgissä 12.2.1996

Mirja Miettinen

Kuvaluettelo

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI 2

kaivaus 1993-1994

negat 99227-99252 kuv M.Miettinen 1993

99227-228 rökkiö 1,yl.kuva WNW:sta
 99229-99231 rökkiö 1, " " SW:sta
 99232-99234 " " panorama NNW:sta
 99235-99238 mäenkumpare NW:sta, panorama
 99239-99240 rökkiö 1 WSW:sta,tyokuva
 99241-99243 rökkiö 1 SW:sta, tyokuva
 99244-99246 rökkiö 1, NE:sta, "
 99247-99248 rökkiö 1,profiilileikkaus SSW:sta,yläviistos-
 ta isolta kiveltä kuvattuna
 99249-99252 rökkiö 1,keskustan panorama yläviistosta
 SSW:sta kiveltä; profiilileikkaus etualalla.

negat 99253-99268; kuv. Esko Luoma,Laihia, 1993

99253 yleiskuva rökkiöstä 1,keskiosasta turve poistettuna
 ,W:sta
 99254 " " , " ,NE:sta
 99255 yleiskuva rökkiöstä 1 ,keskeltä turve poistettuna,
 kuv.yläviistosta(tikkailta) SSE:sta
 99256 rökkiö 1 pintaturve poistettuna,WSW:sta
 99257 rökkiö 1,pintaturve poistettuna, keskustaa SW.sta
 99258 rökkiö 1, tyokuva NE:sta
 99259 rökkiö 1.keskustan paljastettua kiveystä ympäröivien
 siirtolohkareiden välistä nähtynä, NNW:sta
 99260 rökkiö 1, kaivettava osa NE.sta nähtynä,tyokuva
 99261 rökkiö 1,tyokuva kaivettavasta osasta, WSW:sta
 99262 rökkiö 1, " " " ,NNE:sta
 99263 rökkiö 1.kiveys kaivettavassa osassa ennen kaivausta,
 huom.erikokoiset kivet hajallaan sekä hiekkakiviliusko-
 jen "sekaisuus" ja levntä ulkopuolelle etualalle.
 99264 rökkiö 1, kaivettu ja entistetty etelä-lounaisosa;al-

kujaan pinnalla olleet hiekkakivilaatat sijoitettu jälle-
leen pinnalle.

99265 röykkiö 1, kaivettun osan profiilileikkaus SW:sta
99266 röykkiö 1, profiili lähikuvassa, SW:sta
99267 röykkiö 1, " " " , SSW:sta
99268 röykkiö 1, " " " ,SSW.sta

Negatiiviluettelo

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI 2,kaivaus 1994

negat 102392-102404; Esko Luoma, Laihia

102392 röykkiö 1, yleiskuva N:sta.
1993 kaiv. osa entistettynä taustalla

102393 röykkiö 1, pintakiviä poistetaan, työkuva

102394 röykkiö 1, kaivajien pääosa entisteyllä röykkiöllä; oik
reunassa seisomassa Esko Luoma, vas. edessä istumassa
Inga Luoma; muut vapaaehtoisia laihialaisia, paitsi sei-
somassa 3. oikealta Antti Miettinen ja hänestä vas Lau-
ri Miettinen Hgistä, vapaaehtoisia hekin.

102395 röykkiö 2, pintasammalet poistettuna, ennen kaiv, NW:sta

102396 röykkiö 2, " " " , ESE:sta

102397 röykkiö 2, " " WSW:sta; penkomi-
sesta
kertoi isolle kivelle taustalla "kiivennyt" kiveys ja
isojen reunakivien näkyminen etualalla, heti turpeen
alta.

102398 röykkiö 2, ennallistettuna, SW.sta

102399 röykkiö 2, keskeltä löytyneet palaneet luusirut, 120 g.

102400 röykkiö 3, ylhäältä ennen kaivausta, pinta paljastettuna

102401 röykkiö 3, paljastettuna, ENE.sta

102402 röykkiö 3, " , NNE:sta

102403 röykkiö 3, kalliopohjaan asti kaivettuna, päältä kuv.

102404 röykkiö 3, ennallistettuna, yläviistosta.

Laihia, Allinen, Kalkkivuori 2
dialuettelo, kaivaus 1993

kuv EL=Esko Luoma, Laihia; kuv MM=Mirja Miettinen/museovirasto

- 33716 röykkiö 1, yleiskuva SWW:sta kuv EL
 33717 röykkiö 1, yleiskuva NE:sta kuv EL
 33718 röykkiö 1, yleiskuva pintakiveyksestä, S:sta kuv EL
 33719 röykkiö 1, -"- -"- , SWW:sta kuv EL
 33720 röykkiö 1, yleiskuva SW-osan kiveyksestä ennen kaiv/kuv
 EL
 33721 röykkiö 1, SW osan pintakiv ennen kaiv, SW:sta/kuv EL
 33722 Röykkiö 1, -"- -"- , S:sta/kuv EL
 33723 röykkiö 1, kaiv SW-osassa linjanarut; SSE:sta/kuv EL
 33724 röykkiö 1, yleiskuva työn aikana, kaivettu osa taust.
 NE:sta/kuv MM
 33725 röykkiö 1, yleiskuva pintakiveyksestä, NE:sta/kuv MM
 33726 röykkiö 1, profiilileikkaus S.sta kuv EL
 33727 röykkiö 1, -"- SSW:sta kuv EL
 33728 röykkiö 1, -"- SW:sta kuv EL
 33729 röykkiö 1, työkuva SSW:sta kuv EL
 33730 röykkiö 1, työkuva, pohjakiviö siirrellään, SW:sta/kuv
 EL
 33731 röykkiö 1, työkuva, koekaista NW -puolella, N.sta/kuv MM
 33732 röykkiö 1, koekaista NW-puolella, lähikuva NEE:sta röyk-
 kiön reunan kohdalta, huomaa hiekkakivipalaset/kuv MM
 33733 röykkiö 1, koekaistaa NW puolella, lähikuva/kuv EL
 33734 röykkiö 1, hiekkakivilaakoja valuneina pengotun röykkiön
 pohjakivien joukkoon, kuva kaivetusta SW-osasta/kuv EL
 33735 röykkiö 1, hiekkakivilaakoja penngotun röykkiön pohja-
 kivien joukossa, kaivettu SW-osa Kuv EL
 33736 röykkiö 1, työkuva; etualalla seula, jolla pohjamaa seu-
 lottiin; esko Luoman suunnittelema ja rakentama mal-
 li/kuv EL.
 33737 röykkiö 1, kaivettua SW-osaa entistetään; pohjakivien
 siirtoa. kuv EL
 33738 röykkiö 1, kaivettu ja entistetty SW-osa, SSW.sta/kuv EL
 33739 röykkiö 1. -"- -"- , pinta peitetty
 hiekkakivillä, kuten se alkujaan on ollut. SSW:sta/kuv
 EL

 Laihia Allinen, Kalkkivuori 2

kaivaus 1994

Dialuettelo

kuvat EL=Esko Luoma.Laihia, MM=Mirja Miettinen/mv

33830	R1	yleiskuva maisemasta, pohj-koillisessa peltoau- kean takaa; kaivaus metsässä taustalla	kuv EL
33831	R1	pintakiveystä keskellä, NEE.sta yläviistokuva, kiveltä	kuv EL
33832	R1	penkomatonta kiveystä, NW:sta	kuv EL
33833	R1	"- " NE.sta	kuv EL
33834	R1	ison kiven vierusta pohjaan kaivettuna, SSE.sta	kuv EL
33835	R1	ison kiven vier pohjaan kaiv. NE.sta	kuv MM
33836	R1	"- " yksityisk	kuv MM
33837	R1	"- " NW.sta	kuv EL
33838	R1	keskustan pohjakiv. länsios. yksit kohta/	kuv EL
33839	R1	keskustan pohjakiv., W:osa, yksit.kohta/	kuv EL
33840	R1	koillisreunan kiveystä paljastettuna ENE. sta; röykkiö vasemm. kuv	EL
33841	R1	"- " "	kuv MM
33842	R1	työkuva R! .ltä; seulomista r:n koillispuolelta/	uv EL
33843	R1	ennallistettuna, keskusta NE.sta	kuv MM
33844	R1	"- " "	kuv EL
33845	R1	ennallistettuna, S.sta yläviistosta	kuv EL
33846	R2	yleiskuva ESE:sta, pintaa puhdistetaan/	kuv MM
33847	R2	yleiskuva S.sta	"- " kuv MM
33848	R2	yleiskuva W.sta, pintamaata poistetaan/	kuv MM
33849	R2	työkuva n:sta, Esko Luoma piirtää pintaa/	kuv MM
33850	R2	työkuva, pintakiv. tutkitaan WSW:sta	kuv MM
33851	R2	"- " SW.sta	kuv EL
33852	R2	pintakiveys puhdistettuna N.sta	kuv EL
33853	R2	"- " SW.sta	kuv EL
33854	R2	pintakiveys puhdistettuna S.sta	kuv EL
33855	R2	rehtori Matti Ylipoti tutkii luokeskittymää	kuv MM

33856	R2	pohjakiveys ja pohj.reuna (edessä) esiin kai- vettuina, N.sta	kuv MM
33857	R2	keskustan luukeskittymää kaivetaan	kuv EL
33858	R2	ennallistus kaivauksen jälk, WNW.sta	kuv EL
33859	R2	röykkiöstä löytyneet palaneet luusirut/	kuv EL
33860	R2	-"- -"-	kuv EL
33861	R3	yleiskuva N.sta, alarinteeltä	kuv EL
33862	R3	yleiskuva, pintakiveys palj. NNW.sta	kuv EL
33863	R3	yleiskuva pintakiv. päältä, SW.sta/	kuv EL
33864	R3	pintakiveys paljastettuna, yleisk SE.sta/	kuv EL
33865	R3	"- "-"- NE:sta	kuv EL
33866	R3	pintakiveystä piirretään, SW.sta	kuv MM
33867	R3	röykkiö pohjakallioon kaiv. SW.sta	kuv EL
33868	R3	ennallistettuna, ESE.sta	kuv EL

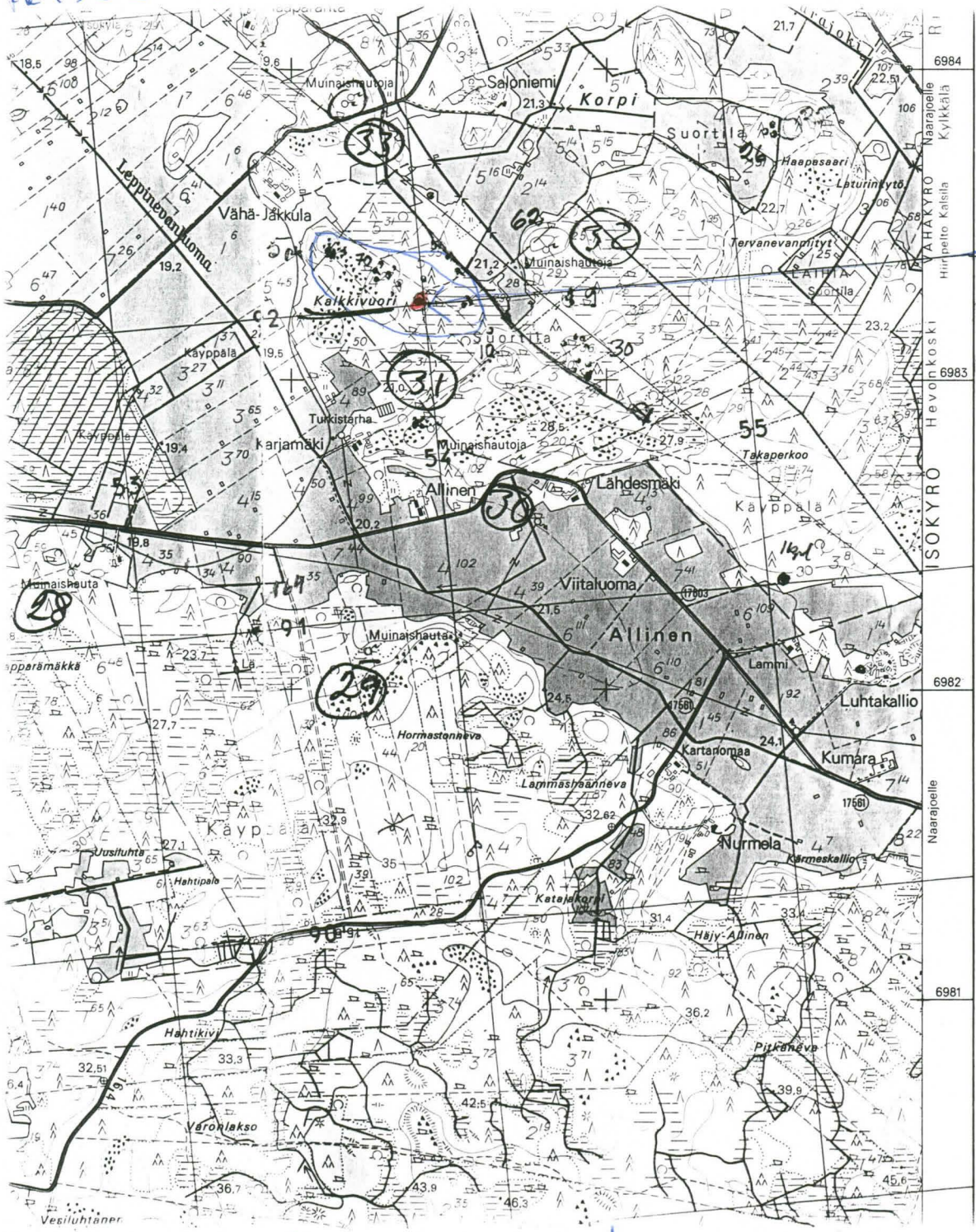
LAIHIA, ALLINEN

Kalkkivuori 2 / ALLISENTAUSTA

Kaivaus 1993, -94

M. ELIETINEN

PK 1333 OH LAIHIA

SUK 139

1552

1559

1560

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

KAIVAUS 1993

MIRJA MIETTINEN

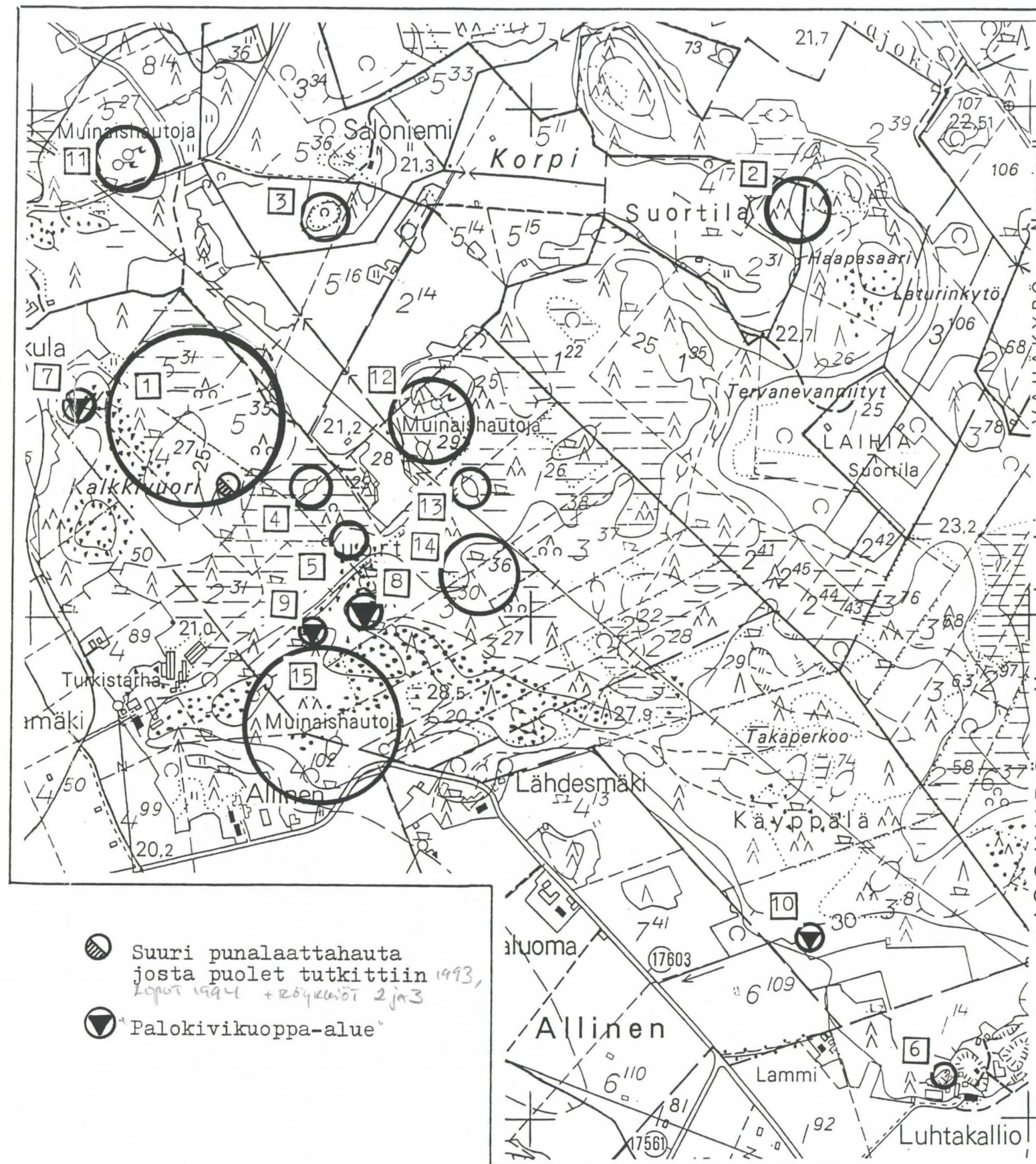
YLEISKARTTA KALKKIVUOREN ALUEEN ROUKKIORYHMISTÄ

1333 04 LAIHIA C

PIIRT.ESKO LUOMA

MK. 1:10 000

N:o 1.	299 roukkiota, määrä tarkkaan laskettu.		
N:o 2.	49	"	"
N:o 3.	10	"	"
N:o 4.	14	"	"
N:o 5.	10	"	"
N:o 6.	1	"	"
N:o 7.	5 palokivikuoppaa	"	"
N:o 8.	5	"	"
N:o 9.	1	"	"
N:o 10.	1	"	"
N:o 11.	11 roukkiota, määrät vielä tarkemmin laskematta.		
N:o 12.	62	"	"
N:o 13.	9	"	"
N:o 14.	30	"	"
N:o 15.	50	"	"

- Suuri punalaattahauta josta puolet tutkittiin 1993, loput 1994 + rökkykivet 2 ja 3
- Palokivikuoppa-alue

Tällä noin 2 x 2 km alueella on yht.ainakin 557 kiinteää muinaisjäännöstä.

Aikaisemmin oli tiedossa ryhmät 11,12 ja 15. Vasta v.1991 totesimme vairomi Inga Luoman kanssa palokivikuoppia ja useita eri roukkioryhmiä.

Esko Luoma
Esko Luoma, Laihia

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

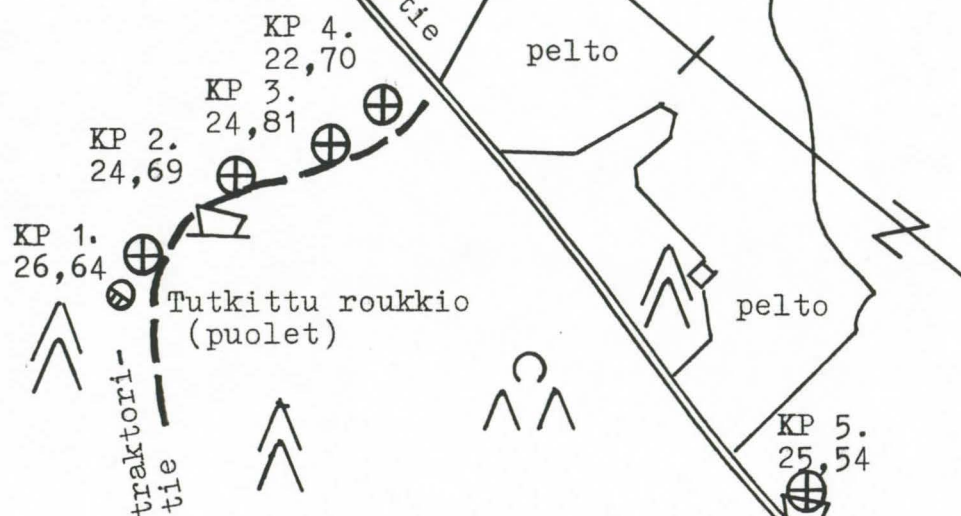
KAIVAUS 1993

MIRJA MIETTINEN

MERKITYT KORKEUSKIINTOPISTEET

PIIIRT.ESKO LUOMA

(Vaaitus Esa Korpela & Esko Luoma)

MK 0 50 100 150 200 250 300 M

- KP 1. = Noin 1 m korkea kivi.
- KP 2. = Noin 0,5 m kivi traktoritien reunassa.
- KP 3. = Noin 0,8 m kivi 2 m tien reunasta.
- KP 4. = Maantasalla olevassa kivessä joka on matalan kiven-
päälle rakennetun roukkion länsireunassa.
- KP 5. = 2 metriä korkean kiven päällä.
- KP 6. = Matalan kiven päällä joka katkaisee tienojan.

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

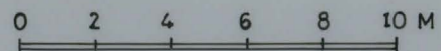
SUURI PUNALAATTAHAUTA

KAIVAUS 1993 MIRJA MIETTINEN

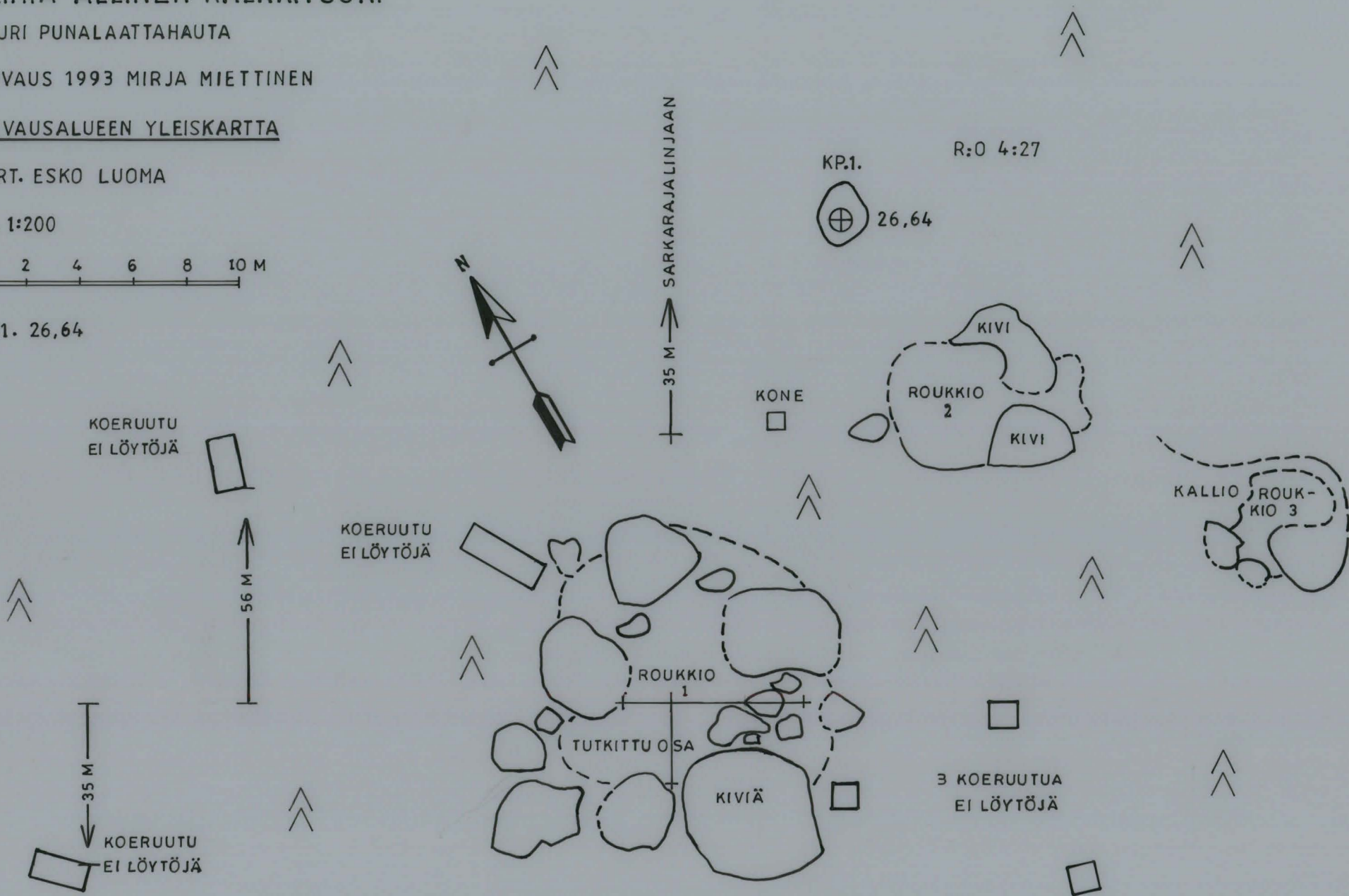
KAIVAUSALUEEN YLEISKARTTA

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:200

KP.1. 26,64

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

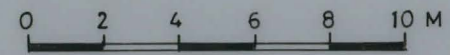
ROUKKIO 1, 2 JA 3

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

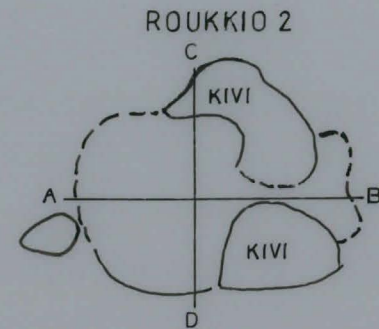
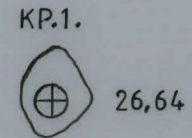
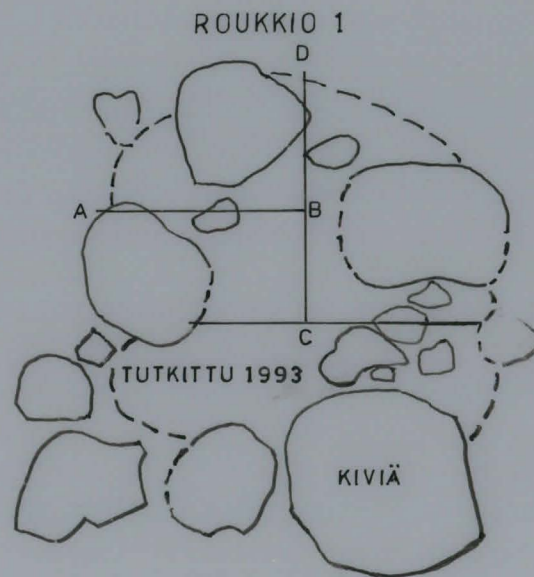
KAIVAUSALUEEN YLEISKARTTA

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:200

KP.1. 172 = 26,64 MYMP

PERUSKARTTA 1333 04 LAIHIA C

X = 6983 25

Y = 1558 42

Z = 27,00

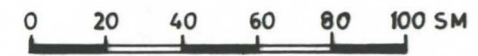
LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

Profile
PINTAVAAITUKSET, ROUKKIO 1 JA ROUKKIO 2

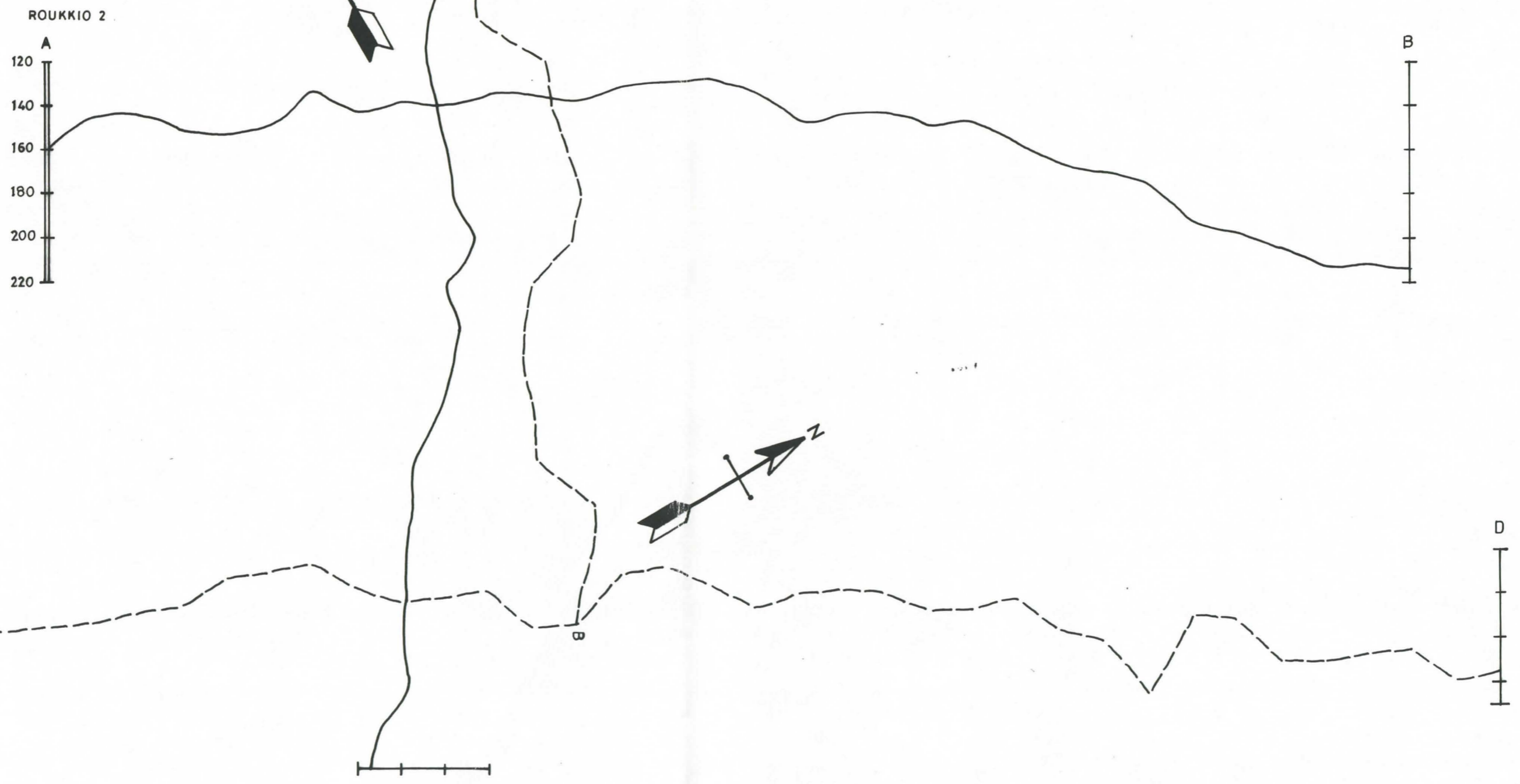
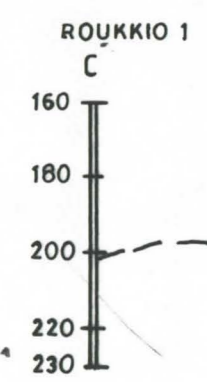
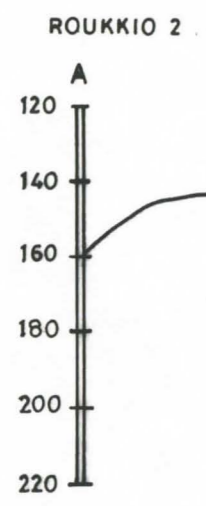
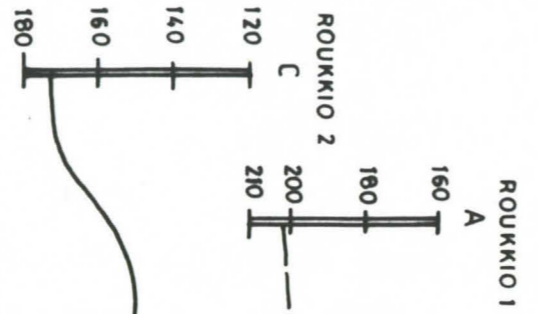
KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:20

KP.1. 172 = 26,64 MYMP

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

SUURI PUNALAATTAHAUTA, NOIN PUOLET

KAIVAUS 1993, MIRJA MIETTINEN

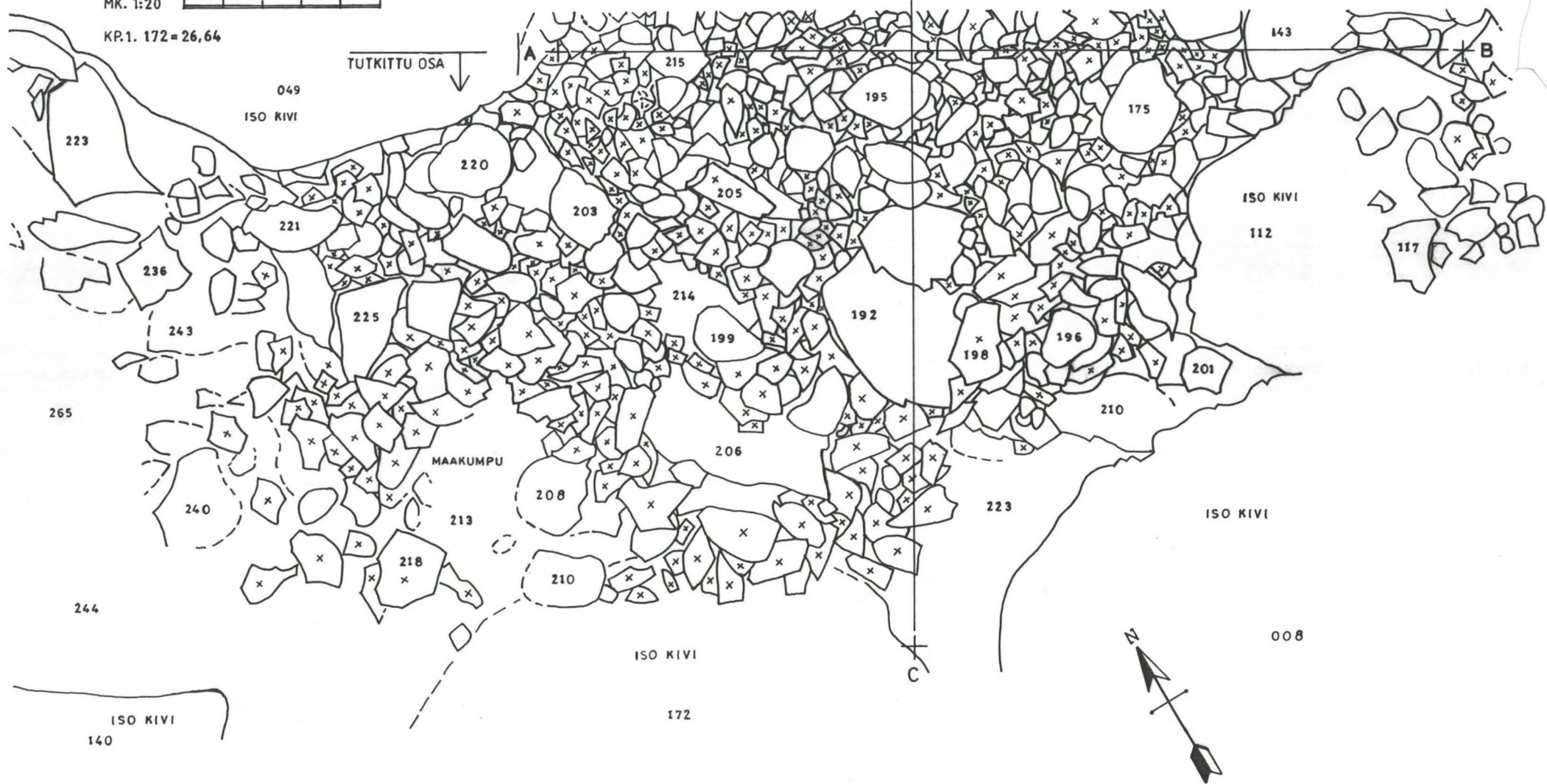
PINTAKIVEYS

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:20 0 20 40 60 80 100 SM

KP.1. 172 = 26,64

Pienennösköpiö

- PUNAINEN HIEKKAKIVILAAKA
- PUUNJUURI
- 240 KIVEN PINTALUKU

Piennäköpiirros

15-21

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

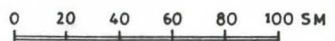
SUURI PUNALAATTAHAUTA, NOIN PUOLET

KAIVAUS 1993, MIRJA MIETTINEN

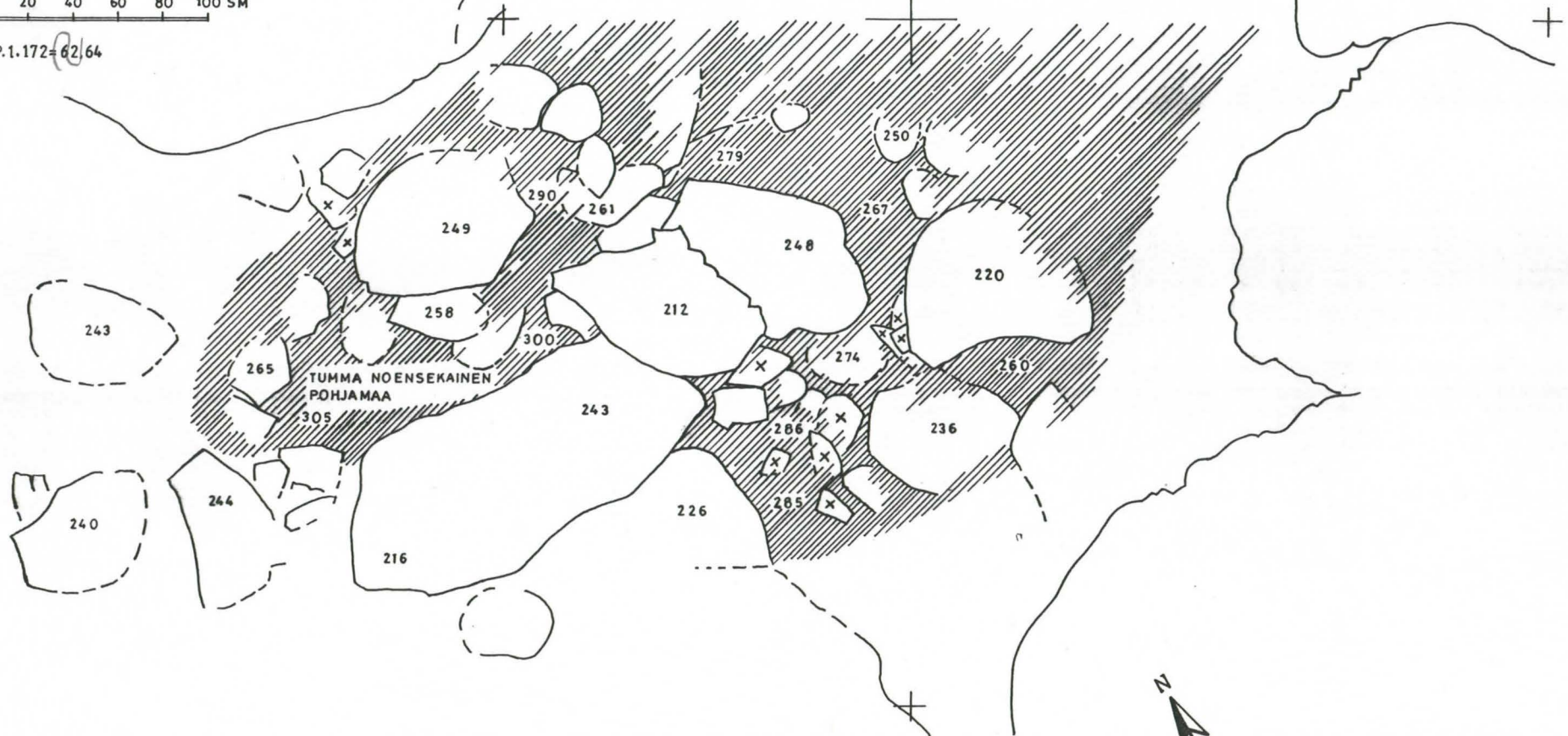
POHJAKIVEYS

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:20

KP.1.172-62/64

TUMMA NOENSEKAINEN
POHJAMAA

PUNAINEN HIEKKAKIVILAAKA, OSITTAIN POHJAMAAN ALLA

TUMMA NOENSEKAINEN POHJAMAA

243 PINNAN KORKEUSLUKU

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

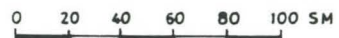
SUURI PUNALAATTAHAUTA, KOILLISOSA

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

PINTAKIVEYS, PIIRROS NO 1, ROUKKIO 1

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1-20-

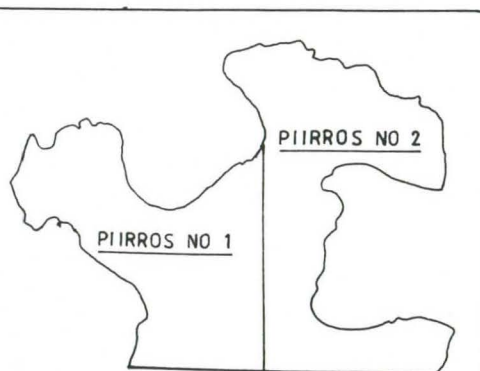
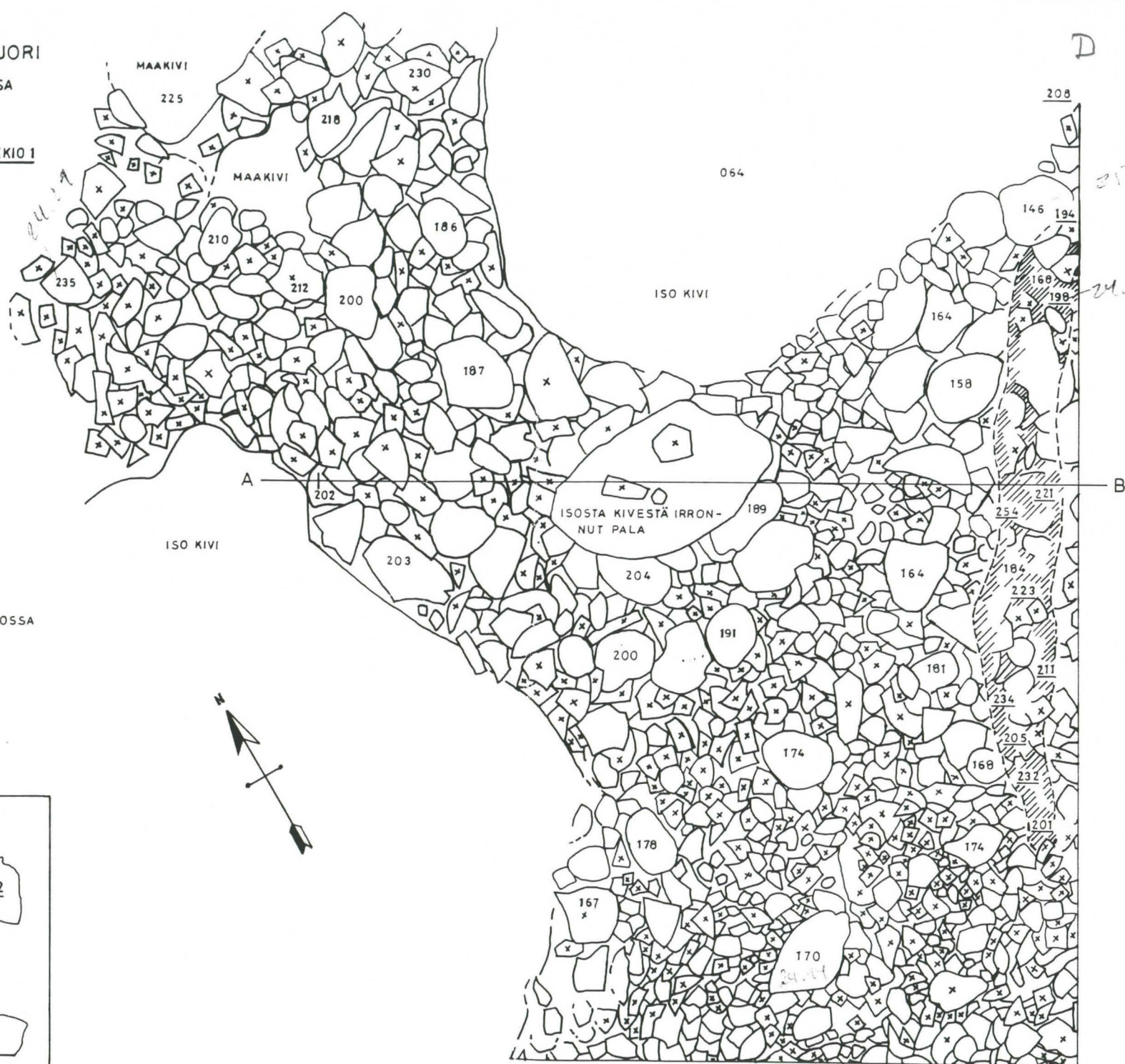
KP.1. 172 = 26,64 MYMP

pienennäköpiirros

- PUNAINEN HIEKKAKIVILAATTA
- TIHEÄ HIILI-NOKIKERROS VÄLITASOSSA

223 VÄLITASO

064 PINTALUKU

15-22

D

25

24.06

C

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

SUURI PUNALAATTAHAUTA, KOILLISOSA

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

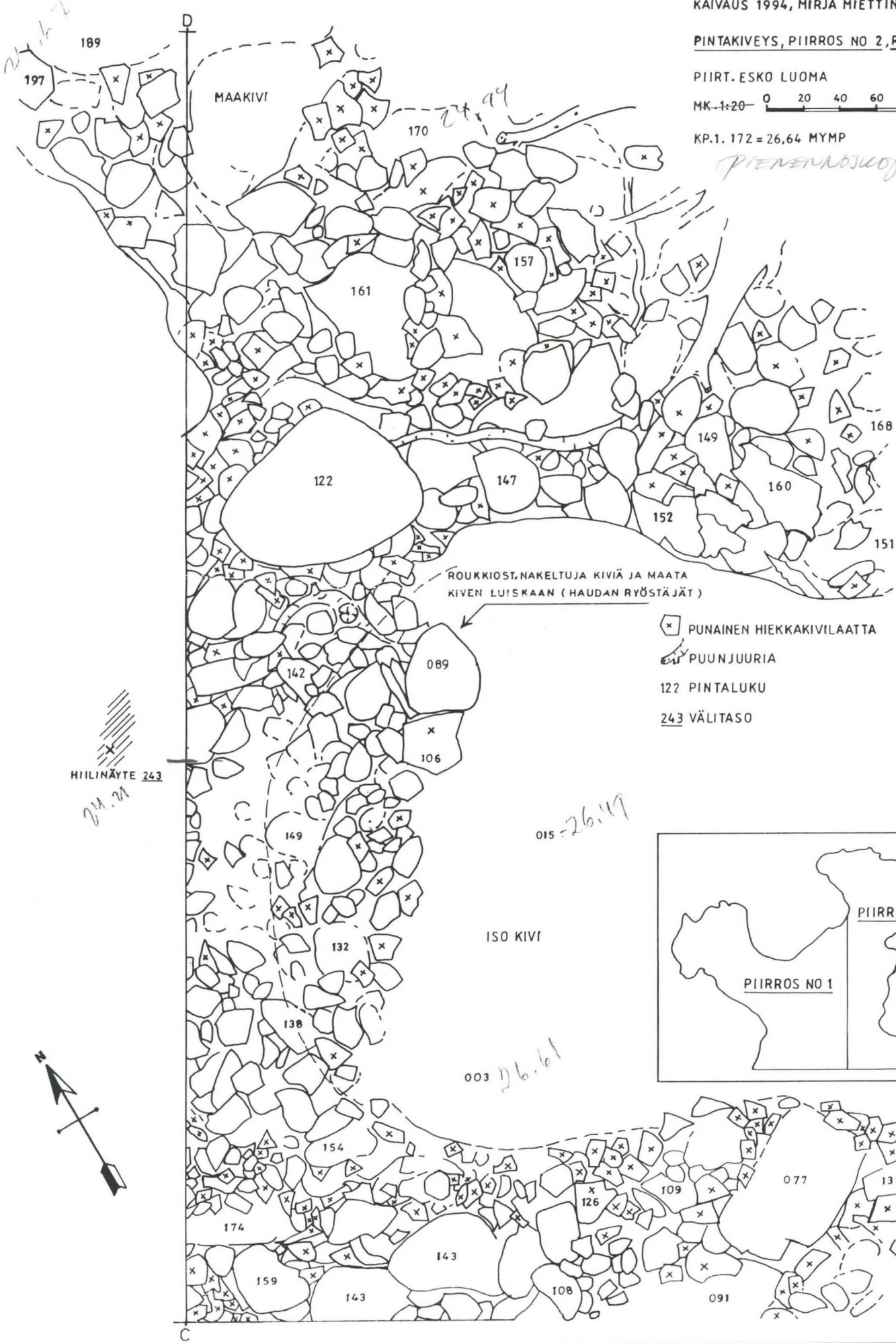
PINTAKIVEYS, PIIRROS NO 2, ROKKIO 1

PIIRT. ESKO LUOMA

MK-1:20 0 20 40 60 80 100 SM

KP.1. 172 = 26,64 MYMP

PIENENRÖSUKOJIO

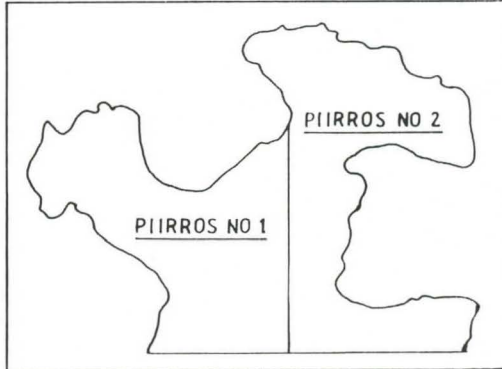
HIILINÄYTE 243
24.74

ROUKKIOST. NAKELTUJA KIVIÄ JA MAATA
KIVEN LUISKAAN (HAUDAN RYÖSTÄJÄT)

- PUNAINEN HIEKKAKIVILAATTA
- PUUNJUURIA
- 122 PINTALUKU
- 243 VÄLITASO

015 = 26.49

003 26.61

C

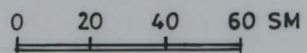
3-21

LAIHIA ALLINEN KALKKIVURI
SUURI PUNALAATTAHAUTA, NOIN PUOLET
KAIVAUS 1993, MIRJA MIETTINEN

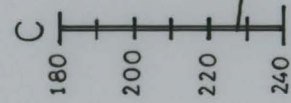
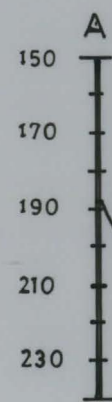
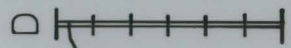
PINTAPROFIILIT

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:20

KP. 1. 172 = 26,64

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

ROUKKIO 2

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

PINTAKIVEYS

PIIRT. ESKO LUOMA

MK-1:20

KP.1.172 = 26,64 MYMP

pienvaennösuopio

 PUNAINEN HIEKKAKIVI

144 PINTALUKU

183 VÄLITASO

0.25

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

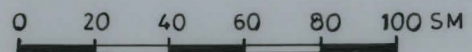
ROUKKIO 2

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

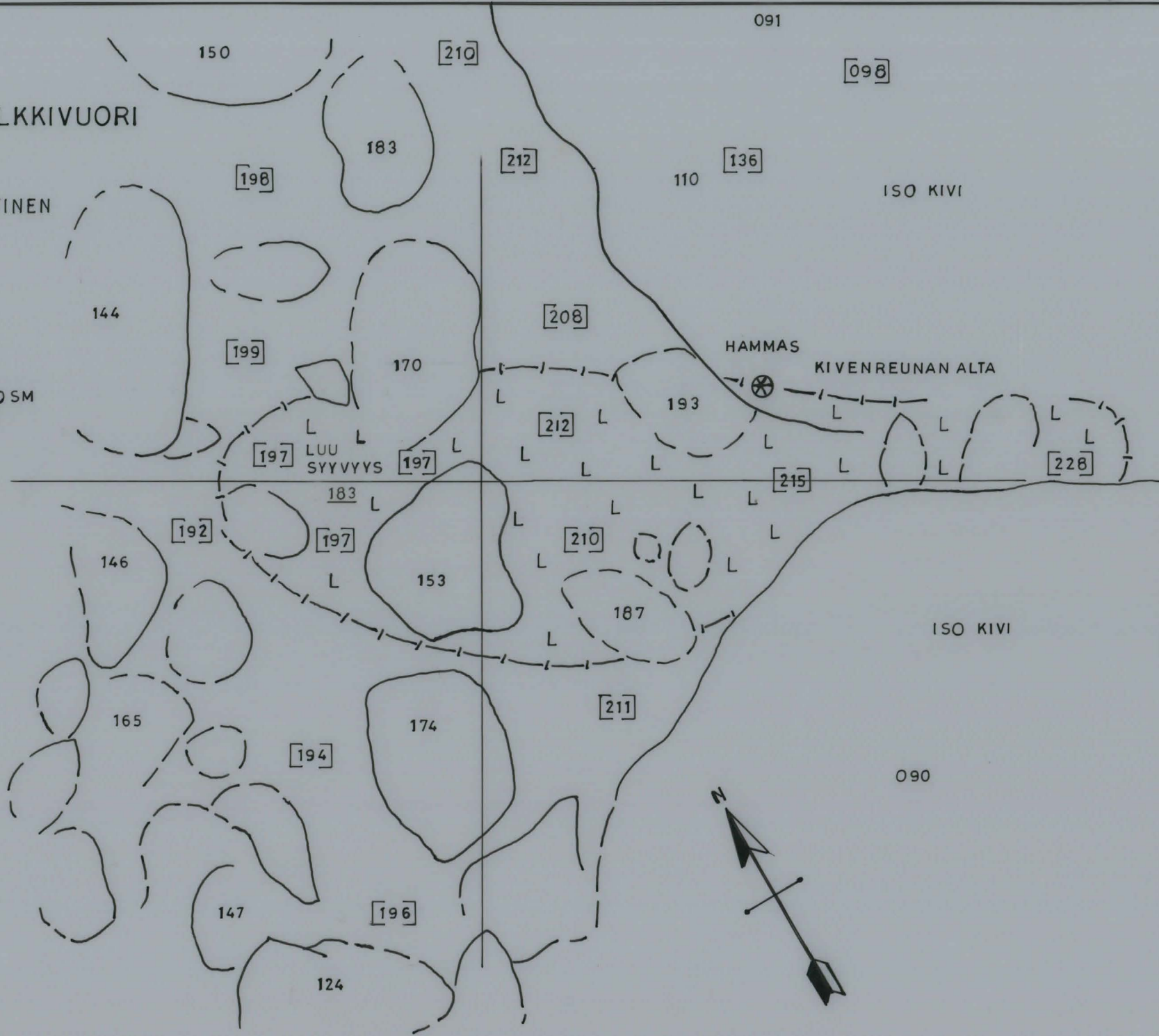
POHJAKIVEYS

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:20

KR.1. 172 = 26,64 MYMP

⊗ HAMMAS

L PALANUTTA LUUTA

┌ LUU-ALUEEN RAJA

091 PINTALUKU

[212] KAIVAUSPOHJA

183 VÄLITASO

LAIHIA ALLINEN KALKKIVUORI

ROUKKIO 3

KAIVAUS 1994, MIRJA MIETTINEN

PINTAKIVEYS JA PROFIIILIT

PIIRT. ESKO LUOMA

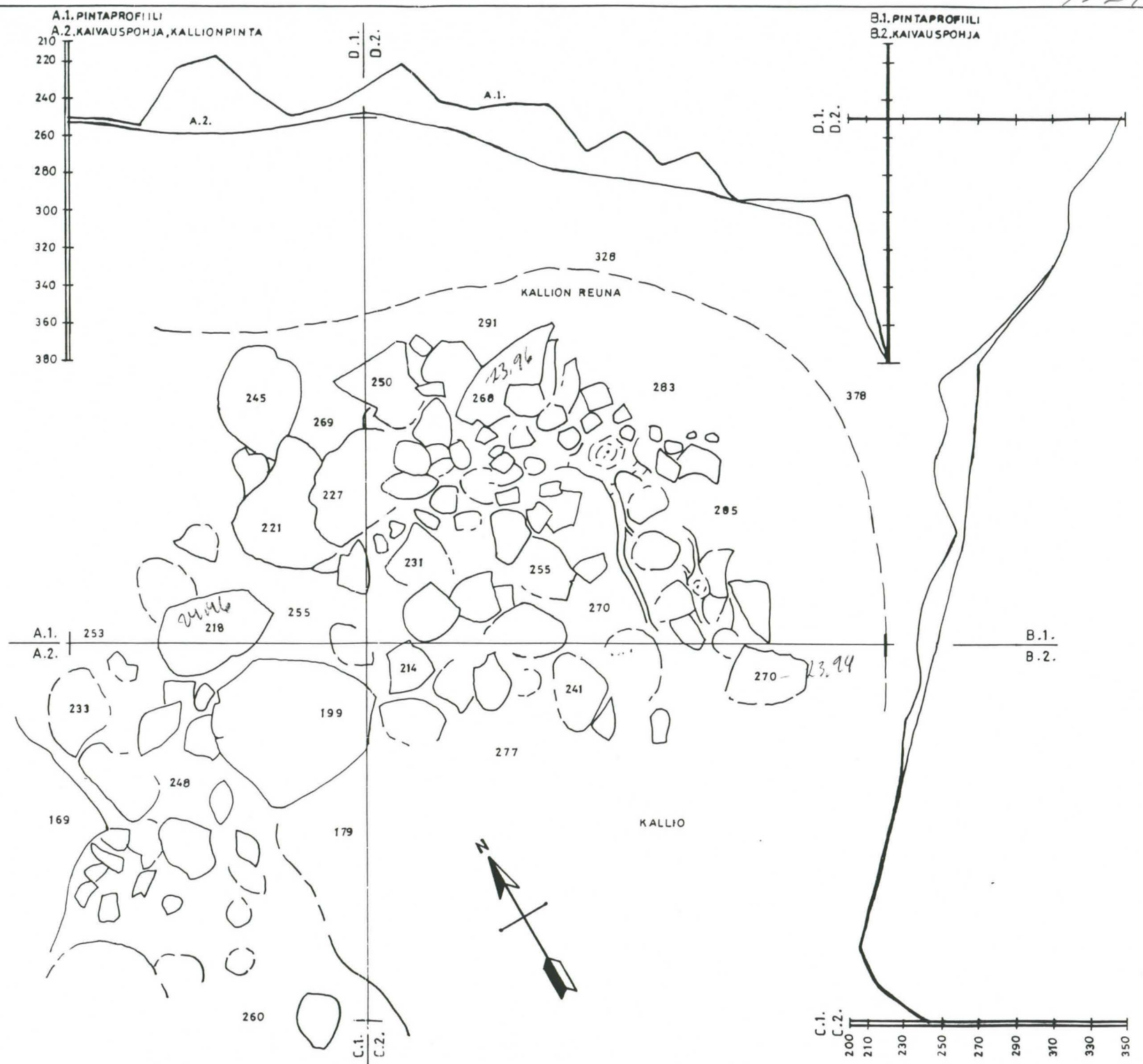
MK-1-20

KP. 1. 172 = 26,64 MYMP

PIENENMÄSSÄKÖ 20

255 PINTALUKU

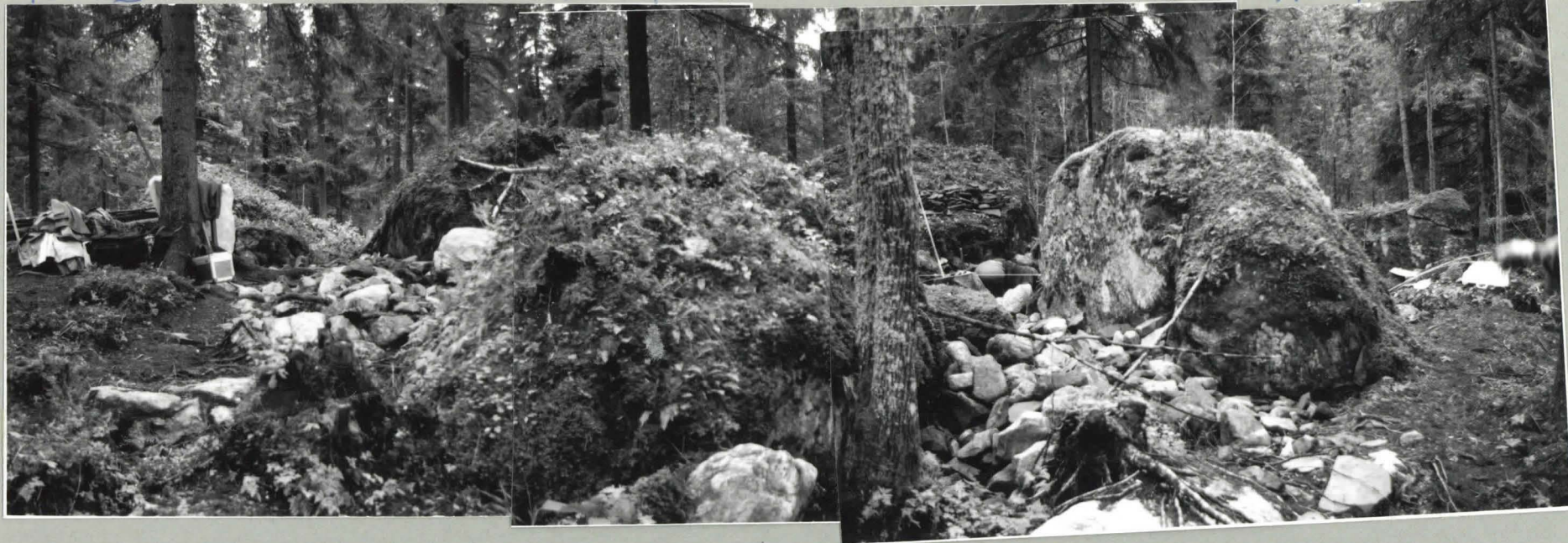

99232

99233
Röykkiö 1, NNW:sta

99234

1993

N-NW:sk

99235

Röykkiö 2

99236

Röykkiö 1

99237

99238

PANORAAMA MÄENKUMPIREESTA NW:STA PÄIN

K. Kuiti - 93

99239

99240

LAIHIA, ALLINEN s.29
KALKKIVUORI 2 1993

Röykkiökäiväus

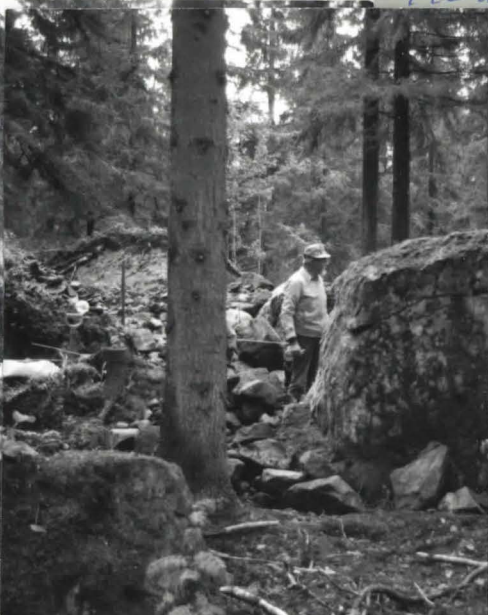
Röykkiö 1
WSW:stz
työkouva

WSW:stz

99241

99242

99243

Röykkiö 1 SW:stz työkouva
SW:stz

99244

99245

99246

Röykkiö 1, NE ist, työkuva

99247

99248

Röykkiö 1, profiilit 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

H. Alen 43

LAIHA, ALLINEN 1.31
KALKKIVUORI 2 1993

99249

99257

99252

99250

KESKUSTAN PANORAMA
Kivelt. SSW:lt

YHÄVÄSTÖSTÄ SSW:STA KIVELTÄ
PROFÄILIKETKOUS ENALALLA

Li. Kivelt-93

99253

rokykivi 1

5

W: SA

99254

R2
→

7
← kivi pini
vikealle

NE: SA

99255

Röykkiö 1

3

SS E. n

99256

Röykkiö 1

4

WSW. n

KAIHIA ALLINEN
KALKKIVUORI 2

1.34

99257

2

SW-*sk*

99258

9

NE-*sk*

ESKO LUOMA 1993

99259

6

SW NW

99260

8

NE SW

99261

11

WSW - N

99262

10

NNE - N

99263

1

SSW vu

99264

16

SSW vu

WITHA ALLIEN 1958
KALIKI WODIZ

99265

5
15

SW vt

99266

1 M

SW vt

ESKO KUDMA 1993

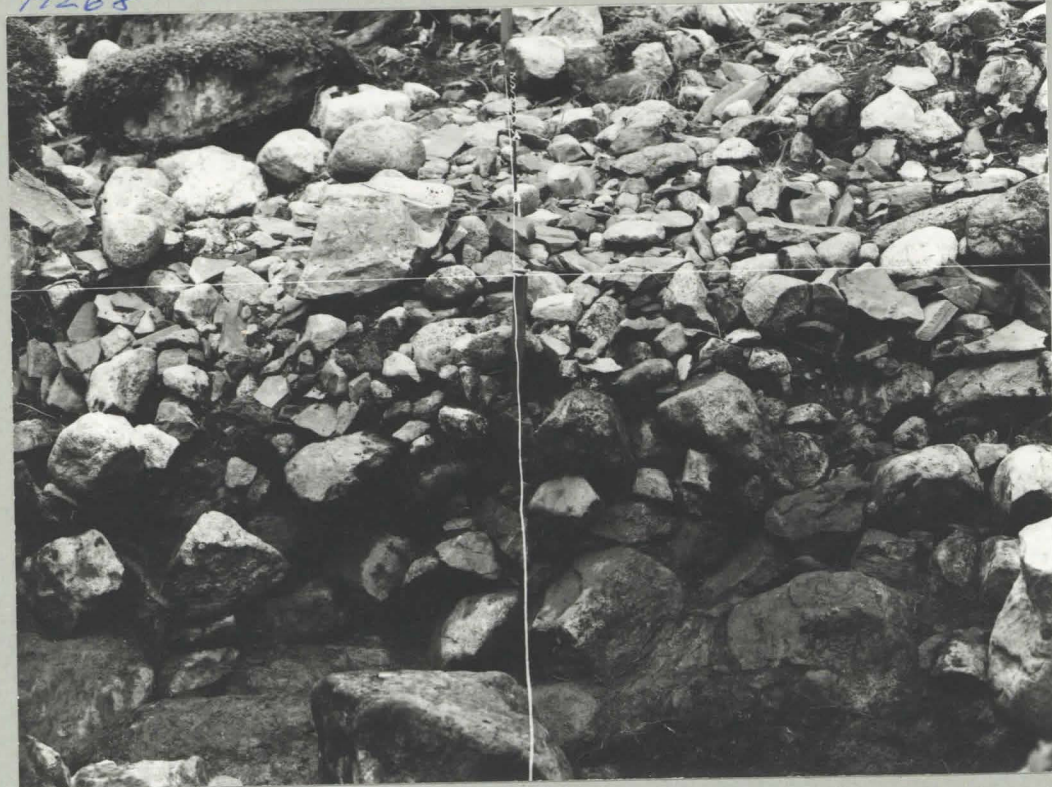
99267

13

SSW ↙

99268

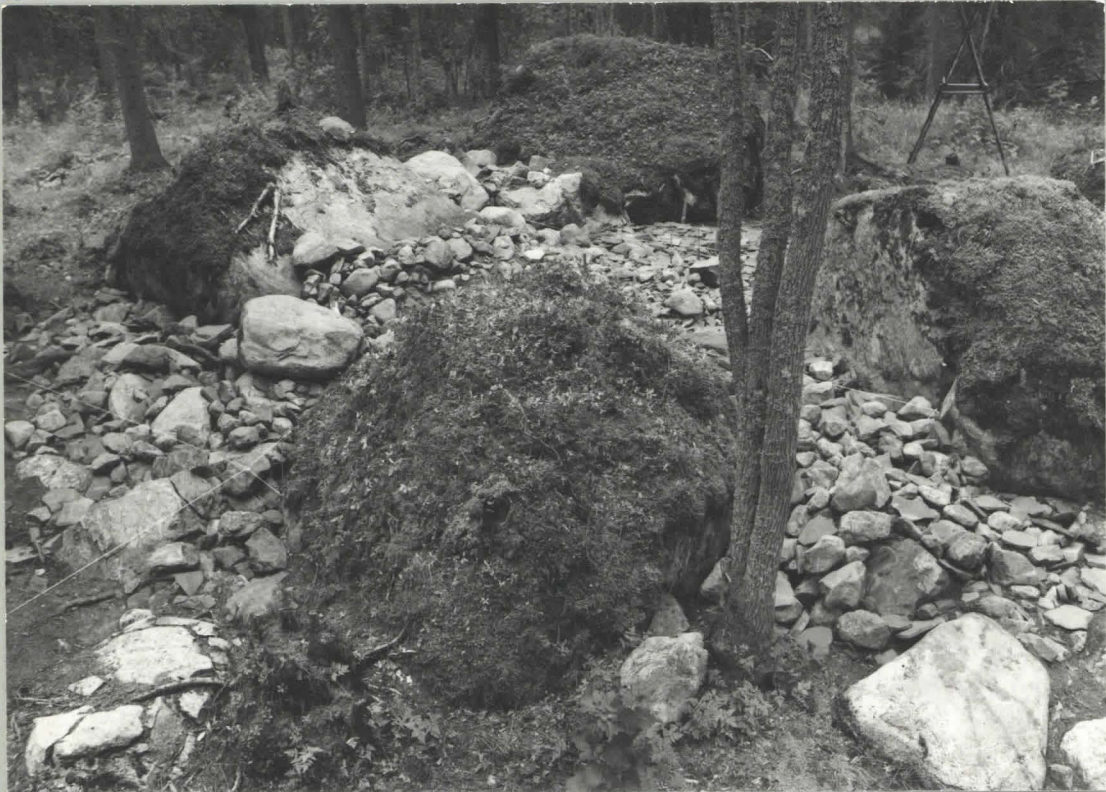
12

SSW ↙

LAVITIA, ALLIIVEN 1-40
KALKKIVORI
KIVANUS 1994

102392

↓

←

1

Röykkiö 1, yläreuna N:stä, 1993 kaivettu oja
joka on täytetty nuomen oc. korpalla

102393

2

Röykkiö 1, pintakuviä poistettu, työreuna E:stä

ESKO LUOMA 1994

1994

102394

3

Röykkiö 1. Kiviäjä (pääosa) estettyksi röykkiöstä
oik. reunasta seisomassa Esko Luoma, vas. edessä
istomassa Inga Luoma, muut kiviäjäisiä, paitsi oikealla
3. (Antti Miettinen) ja 4. (Takana = Lauri Miettinen) H. ystä

102395

4

Röykkiö 2, pinta-urve poitettuna, ennen kiviäjästä,
kuu NW:stä

-1994
ESKO LUOMA, KATTA

102396

5

Röykkiö 2. PÄITÄTURVE POISTETTUNA, ESE:SSÄ
OJAKKI

102397

6

Röykkiö 2, TURVE POISTETTUNA, N.S.W. SÄÄ. PENKON-
SÄSTÄ KERTOI ISOLLE KIVELLE "KÄIVENNÄK" KIVEYS
JA ISOJEN REUNAKIVITEN NÄKYMINEN (ETÄNÄKÄ)
HETI TURPEEN ALTA!
KUP. ESKO KUOKKA - 94

KATIA ALLIEN
KALKKIUUTTO 2
1999

s. 43

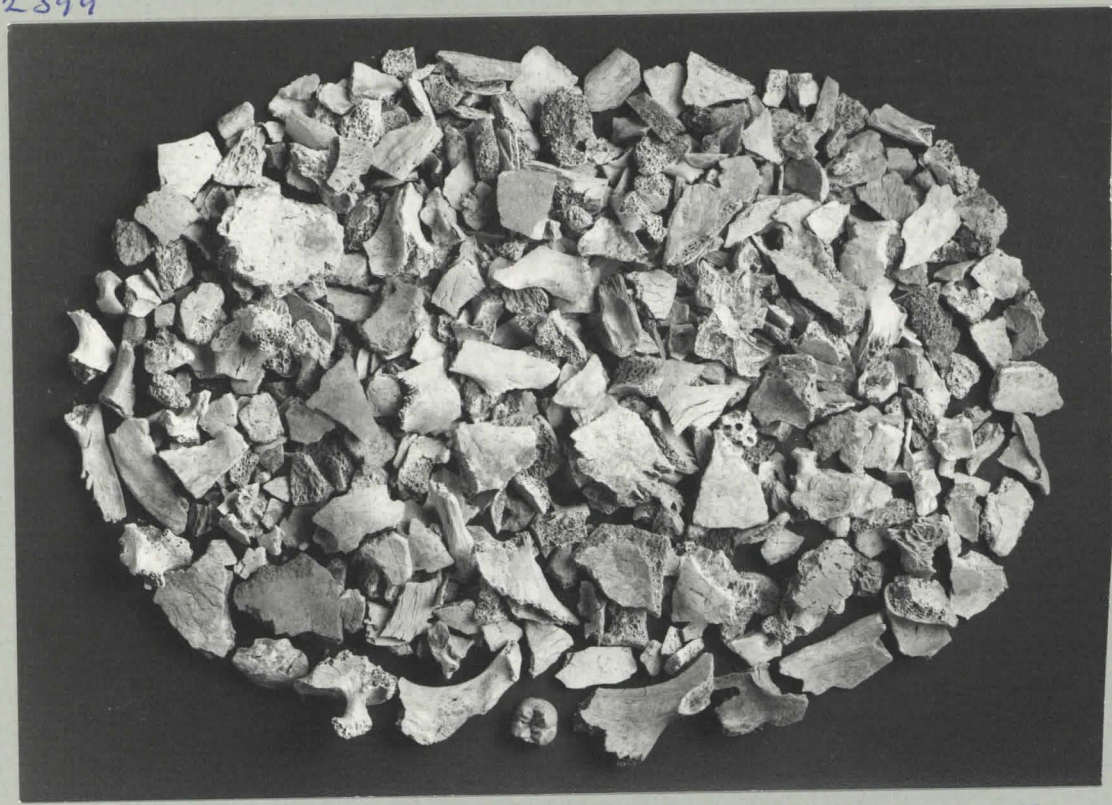
102398

7

Röykkiö 2, EKANALISTETNAK, SW:STA

102399

8

Röykkiö 2, KESKENTÄ löytyneet pattiest
luut (0.120 g)

ESKO LUOMA-94

102300

9

Röykkiö 3, ylläkäntö ennen kaivamista,
paljastettuna

102401

10

Röykkiö 3, PALJASTETTUNA, ENE: SRA

102402

4

Pöykkiö 3, NNE:STA, PALJASTETUNTA

102403

12

Pöykkiö 3, kalliopinnaan kaimettuun, päältä

LAIHIA ALLEKEN A. 46
KALVEINORIN
1994

102404

13

Röykkiö 3, ylämistorki, ennallistettuna

ESKO LUOMA - 94

99227

99228

LAIHIA, ALLINEN 1.97
KALKEIVUORI 1993

RÖYKEÖKAIVAUS

Röykeö 1, YLEISKUVA
WNW:STA

WNW:sta

99229

99230

99231

Röykeö 1,
YLEISKUVA
SW:STA

SW:sta

J. Leht-93